

Запорізький
Національний
Університет

Культурні процеси на українських землях на поч. ХХ ст.

Запорізький
Національний
Університет

ПЛАН

1. Основні тенденції розвитку культурного життя в Україні на початку ХХ ст.
2. Війна і культура
3. Розвиток культури під час Української революції
4. Культурницькі процеси на Запоріжжі

Великі соціальні потрясіння, якими ознаменувався початок ХХ ст. позначилися на культурному житті, обумовивши його особливості, збагативши духовне життя чималим досвідом

**Розвиток та
розбудова системи
освіти**

**Піднесення
суспільних та
гуманітарних
наук**

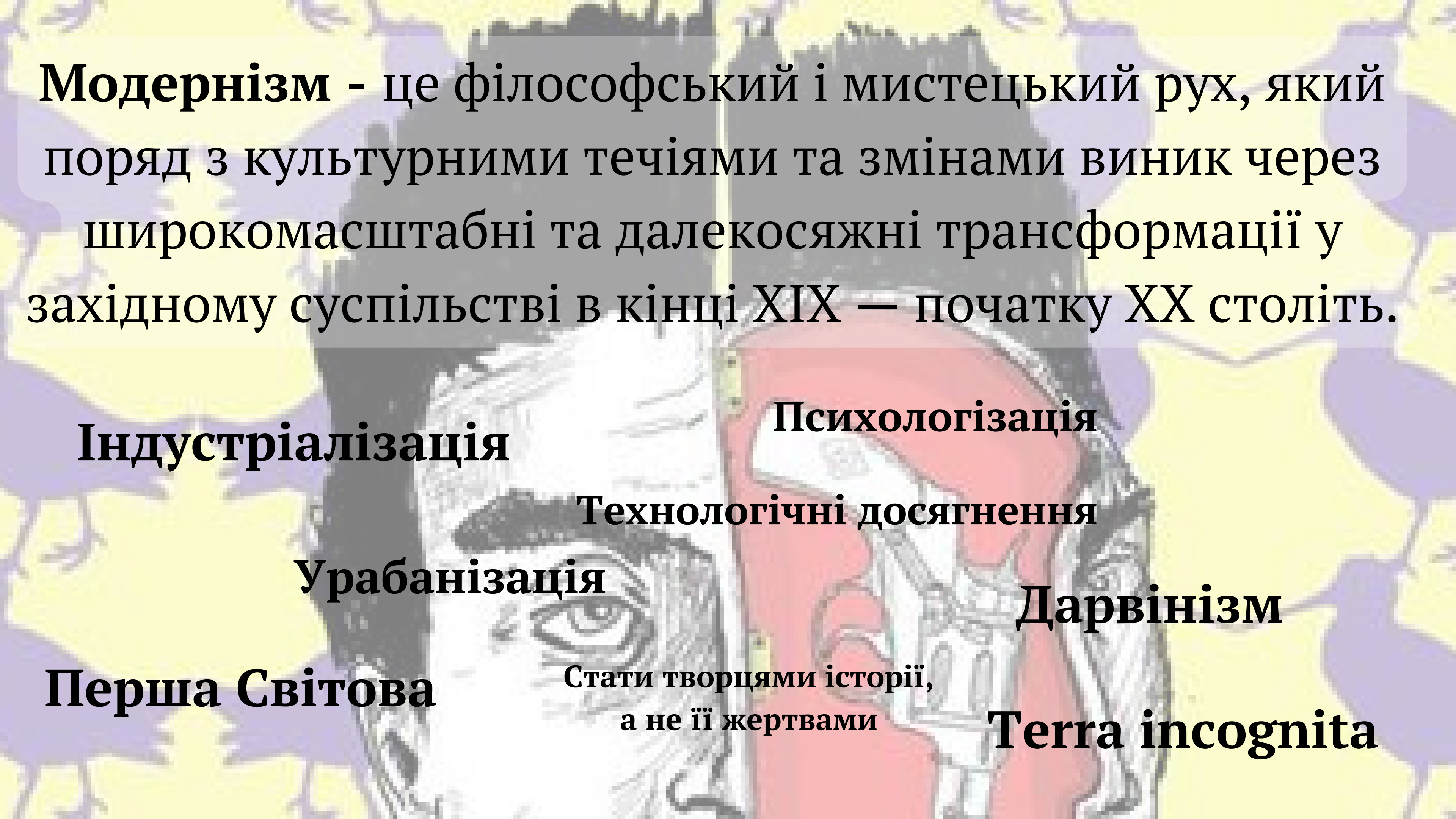
**Театр - важливий
чинник культурного
розвитку**

**Українська
музика стає на
професійну
основу**

**Боротьба
ідейних та
художніх течій**

Модернізм

**Загальноєвропейсь
кий культурний
розвиток**

Модернізм - це філософський і мистецький рух, який поряд з культурними течіями та змінами виник через широкомасштабні та далекосяжні трансформації у західному суспільстві в кінці XIX — початку XX століть.

Індустріалізація

Психологізація

Технологічні досягнення

Урабанізація

Дарвінізм

Перша Світова

**Стати творцями історії,
а не її жертвами**

Terra incognita

**Психоаналіз і мистецтво.
Психоаналіз як інтерпретативний
метод. Несвідоме. Сублімація.
(Зигмунд Фрейд, Карл Юнг)**

*Несвідоме в мистецтві – прояв не
контрольованих свідомістю
глибинних психічних процесів в
естетичній діяльності людини і,
зокрема, художній творчості з
подальшою репрезентацією*

Джексон Поллок

Запорізький
Національний
Університет

1914 р. відкрив нову сторінку історії. Війна загострила суперечності соціального розвитку, поглибила розкол суспільства, активізувала трансформацію традиційного суспільства, вносячи в нього модерну соціальну динаміку.

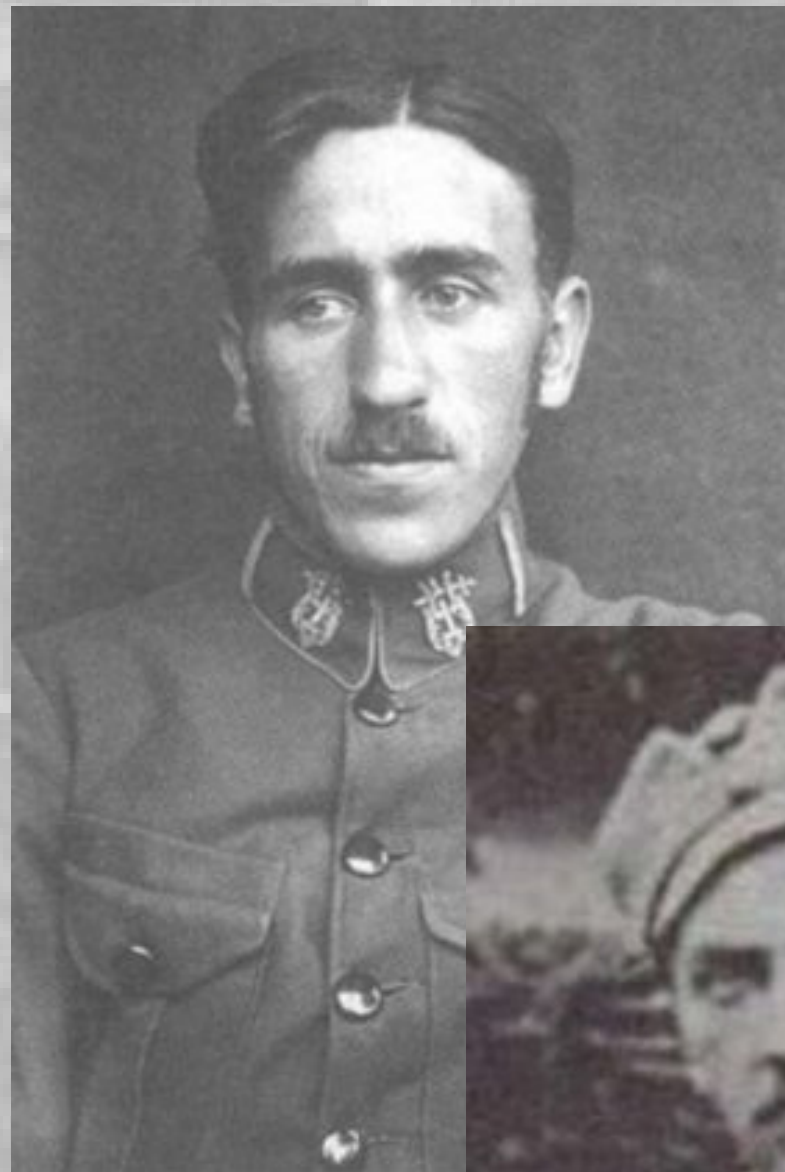
Затяжний характер війни поглиблював суспільні суперечності, що спричинило появу та розвиток непідконтрольних урядові форм громадської ініціативи та протесту

Уряд обмежував демократичні свободи, стримував створення громадських організацій, що не вписувались у великодержавний вимір

Українські січові стрільці - військові та свідомі українські громадяни

- Діяльність стрілецького хору, оркестру, театру сприяли розвитку й популяризації стрілецької творчості та стрілецької ідеї
- Мистецька діяльність “Пресової квартири” пропагувала ідею визволення України та побудови власної незалежної соборної держави
- Літературна творчість відзначалась непохитною вірою в історичну місію легіону УСС, надією на виборення української державності
- Перейняли від запорізького козацтва українську пісню, яка стала невід’ємною частиною їхнього життя
- Сприяли створенню українських національних інституції, відкривали та підтримували роботу українських шкіл
- Вели роз’яснювальну роботу серед українців, ознайомлювали населення з ідеєю української державності

Михайло
Гайворонський

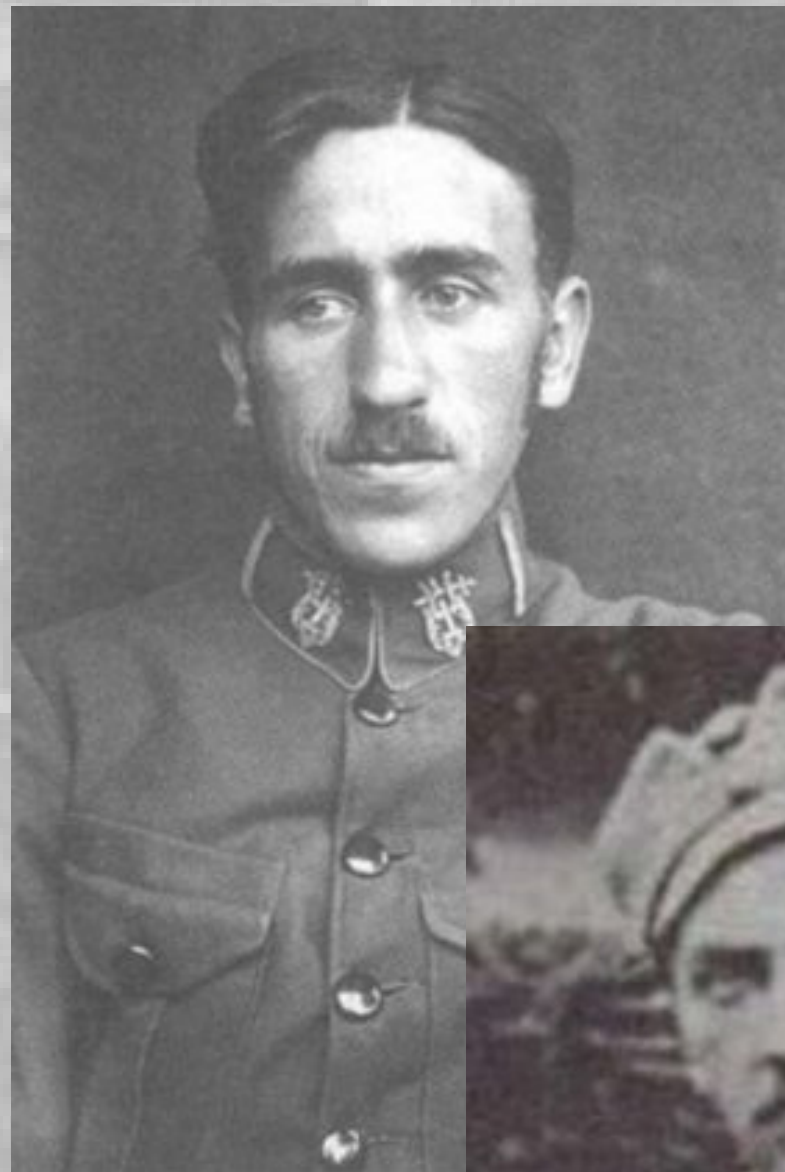
Роман Купчинський

Левко Лепкий

**«Пішли наші Стрільці
Січовії у кривавий тан,
Визволяти рідну Україну з
московських кайдан.
А ми наших братів-
українців визволимо,
А ми нашу славну Україну,
гей, гей, розвеселимо!»**

Михайло
Гайворонський

Роман Купчинський

Левко Лепкий

**«Пішли наші Стрільці
Січовії у кривавий тан,
Визволяти рідну Україну з
московських кайдан.
А ми наших братів-
українців визволимо,
А ми нашу славну Україну,
гей, гей, розвеселимо!»**

«Ой у лузі червона калина...» — українська пісня, написана на початку 1914 року в підавстрійській Галичині Степаном Чарнецьким за мотивами останнього куплету козацької пісні XVII століття «Розлилися круті бережечки»

УСС в Запоріжжі (Олександрівську)

*"Сей хрест – знак щирої любови і
вдячної пам'яті орлам небіжчикам
Запорожської Січі від вірних нащадків
їх, козаків 2-го Запорожського пішого
полку, який, після довгого поневолення
прийшов сюди перший з отаманом
Болбочаном, як організована
українська бойова частина і приніс з
сльїзми радості молитовне синовне
привітання незабутнім славним
предкам." 29 червня, р. Божого 1918.*

№ 275. Кієвъ — Kіev

Пансіонъ Графини Левашовой
Pension de la comtesse Levacheff.

Українська революція

УЦР задекларувала курс на досягнення національно-територіальної автономії, що передбачало також відродження української мови, відкриття національних освітніх, культурно-просвітніх та мистецьких закладів, об'єднань, бібліотек, періодичних видань, видання художньої та навчальної літератури, розвиток науки, мистецтва тощо

***«1914-1922 (війна і революція) не покинуть мене
доти, доки їх не виллю їх на папір...»
з листа Миколи Куліша до Івана Дніпровського***

